

פרוטוקול מס' 122

מישיבת ועדת השירותים הציבוריים
יום ג', ז' באב תשל"ה - 15.7.75, שעה 11.00

נכח:

חברי הוועדה:
ח. גרוסמן - היו"ד
ח. אבו-רביעה
י. בארי
א. גיבלבר
ס. גז
א. ורדיגר
ל. דיציאן
ה. זיידל
ת. זיאד
ס. חריש
ס. ידיד
ג. כהן
א. נמיר
ס. פרידמן
ב. צ. קשת
פ. שינמן
ח. שמעוני

מוזמנים:
מ. גבאי - משרד המשפטים
ת. גולן - משרד המשפטים
ש. נעמן - משרד הבריאות
ד"ר פרייס - משרד הבריאות

מוזמנת הוועדה: ש. כרם

רשמה: צ. ספרן

סדר היום: א) עבודת הוועדה בפגרה.

ב) חוק לתיקון דיני עונשין (הפסקת הריון), תשל"ה-1975 -
הצעת חוק של חברי כנסת.

אני פותחת את הישיבה.

היו"ר ח. גרוסמן:

א. עבודת הוועדה כפגרה

אני מתכוונת להציע שבחודש אוגוסט הוועדה לא תעבוד, אלא בחודשים ספטמבר-אוקטובר ובימים שבין החגים נקיים ישיבה או שתיים בשבוע. נעבוד בעיקר על חוק ביטוח בריאות כדי שנוכל להתפנות אדכך לנושאים הרגילים.

אם אין התנגדות, אפנה לירושב-ראש הכנסת כדי לקבל אישור לקיום ישיבות בספטמבר-אוקטובר.

ב. חוק לתיקון דיני עונשין (הפסקת הריון), תשל"ה-1975 - הצעת חוק של חברי כנסת

סעיף 4:

עלינו לדון אם תהיה ועדה או לא תהיה ועדה ומה יהיה הרכבה.

היו"ר ח. גרוסמן:

פ. שינון:

בסוף הישיבה הקודמת, לאחר ההצבעה הנסיונית, אמרה היושבת-ראש שנחזור לענין הוועדה כשנגיע לסעיף 4. עדיין לא הגענו לסעיף 4, כי כל סעיף 3 עומד לפנינו. עלינו להצביע קודם כל את הסעיפים הקטנים, סעיף אחד סעיף, שבסעיף 3.

היו"ר ח. גרוסמן:

הצעת החוק המקורית פותחת בנקודה מי רשאי לאשר הפלה ולכך עלינו להתייחס קודם כל. ביחס לנקודה זו יש כמה גירסאות: ישנה הגירסה של חברת-הכנסת גאולה כהן האוסרת כי במקום הנוסח הקיים יבוא הנוסח הבא: "רופא, רב ועורך סוציאלי, בתנאי שיהיה להם נסיון של 7 שנים לפחות במקצועם ושהם נשואים או היו נשואים".

ג. כהן:

האם בחוק מוגדר מה זה עובד סוציאלי?

היו"ר ח. גרוסמן:

את זה את צריכה לברר כי ההצעה היא שלך.

ג. כהן:

לא דק בהצעה שלי מופיע המונח "עובד סוציאלי".

היו"ר ח. גרוסמן:

גירסה שניה, שהיא הגירסה שלי, מציעה שיהיה הרכב של רופא משפחה - יכול להיות לבחור אחד מאלה: רופא, עובד סוציאלי ואחות בריאות הציבור.

ל. דיציאן:

מה זה "רופא משפחה". האם זה מוגדר באיזה שהוא חוק?

ד"ר פרייס:

יש הגדרה מדוייקת בתקנון ההתמחות של ההסתדרות הרפואית והמועצה המדעית.

ג. כהן:

איך אפשר לומר "רופא" מבלי לקבוע איזה רופא? זה יכול להיות גם רופא שיניים.

היו"ר ח. גרוסמן:

זה יכול גם להיות אותו רופא המומחה למחלה שמה חולה האשה ושבגללה אסור לה

להמשיך בהריון.

ל. דיציאן:

האם בגירסתך אינך מזכירה כלל גניקולוג?

היו"ר ח. גרוסמן:

אמרת שזה יכול להיות רופא המשפחה או גניקולוג, לפי בחירתה של האשה.

ד"ר פרייס:

אם מדובר כאן שהפלה תעשה במוסד רפואי מוכר ואנחנו מתכוונים בראש וראשונה לבתי-חולים, יוצא שאם אותו רופא כללי אין רופא משפחה שבדק את האשה

ד"ר פרייס:

איננו שייך לאותו מוסד מוכר, יוכל המוסד הרפואי לא לקבל את חוות דעתו ולבדוק מחדש אם אכן בדיקת הרופא מחייבת. על מנת להקל בענין זה נראה לי שהרופאים שיהיו מוסמכים לאשר הפלה צריכים להיות רופאי בית-חולים.

ל. דיציאון:

אשה הנמצאת בהריון הולכת בדרך כלל למרפאת קופת-חולים או לרופא פרטי ואיננה הולכת מיד למוסד רפואי מוכר. כאשר אשה תרצה להפסיק הריון, האם יעבור הענין למוסד והמוסד הוא שיחליט? זו כבר גירסה חדשה לגמרי.

ב.צ. קשת:

מה שהסביר ד"ר פרייס אינו מתיישב עם הצעת היושבת-ראש, כי אז לא תוכל האשה לבחור ברופא שבו היא רוצה. אולי אפשר להקים ועדה ליד כל מוסד רפואי מוכר.

הי"ר ח. גרוסמן:

אני עומדת על כך שיהיה צוות של שני אנשים, לא של שלושה אנשים, שזו כבר ועדה, עם אפשרות בחירה של האשה.

ג. כהן:

בגירסה שלי אני מבקשת להוסיף לאחד המלה "רופא" את המלה "גניקולוג".

הי"ר ח. גרוסמן:

ישנה גירסה נוספת של חבר-הכנסת שינמן לוועדה, שתיקרא ועדה רפואית ציבורית, שתהיה מורכבת מרופא, רב ועובד סוציאלי.

ל. דיציאון:

בניח, לפי הגירסה של היושבת-ראש, שי ש רופא כללי וגניקולוג. מי משניהם מכריע?

ב.צ. קשת:

אם אין התייעצות, שניהם במעמד שווה.

הי"ר ח. גרוסמן:

לפי הגירסה שאני הגשתי צריך ששניים יתנו את האישור. אישור אחד של רופא, אישור שני או של רופא או של עובד סוציאלי או של אחות נריאות הציבור, לפי בחירת האשה.

ישנה גירסה נוספת של חבר-הכנסת ידיד.

ד. ידיד:

אני מציע ועדה בת 3 אנשים: 2 רופאים, אחד מהם גניקולוג, ורב או עובד סוציאלי

לפי בחירת האשה.

ד. גז:

הצעה זו היא גם הצעתי.

פ. שינמן:

לפני שאנחנו מחליטים על הוועדה והרכבה עלינו להתייחס לסעיפים המתירים הפסקת הריון ורק לאחר שנודע מהם הסעיפים נוכל להתייחס שוב לוועדה. אם, למשל, יוציאו את הסעיף של תנאים חברתיים ומשפחתיים, ייתכן שלא יהיה כלל צורך בוועדה ציבורית ואפשר יהיה להסתפק בוועדה רפואית. עלינו לדון בסעיף 3 ורק אחר כך לעבור לסעיף 4, וכך גם אמרה היושבת-ראש בישיבה הקודמת.

הי"ר ח. גרוסמן:

אינני מתנגדת לזה שנצביע את הסעיפים הקטנים של סעיף 3, סעיף אחד סעיף.

ה. זיידל:

אם אנחנו חוזרים על כל ההצעות, צריך לקיים הצבעה חוזרת גם על ההצעה של חברת-

הכנסת מרשה פרידמן שנפלה.

ג. כהן:

לסדר: לפני שאנחנו ניגשים להצביע על כל סעיף, אני מבקשת שתינתן עוד פעם אפשרות להבהיר את כוונת התיקונים והשינויים שמציעים חברי הכנסת לסעיפים.

ה'ר"ח. גרוסמן:

אם ההצעה חדשה ועדיין לא דנו בה אפשר יהיה להבהיר אותה. אם כבר נדונה בוועדה,

אין כבר צורך להבהיר אותה.

א. נמיר:

מאחר והחוק הזה באמת חוק משמעותי אני מציעה ליושבת-ראש לאפשר לחברי הוועדה,

הרוצים זאת, לנסק את הצעתם.

ה'ר"ח. גרוסמן:

כולם ירצו לנסק ויתחיל הדיון מחדש.

ד. גז:

אני רוצה לחזק את דבריה של חברת-הכנסת אורה נמיר: מדובר בהצבעה גורלית

ומצפונית ממדרגה ראשונה ולפני שאני מצביעה אני רוצה להבין את הדברים ולהיות משוכנעת שאכן אני מצביעה בעד דברים שנראים לי. אני רוצה להשתכנע לפני שאני מרימה יד, ואם לא אשתכנע לא ארים יד כלל.

א. ורדיגר:

לסדר: אין צורך להוסיף על רצינות חוק זה ועל משמעותו, אך מה שאני רואה כאן

זו מעין ריצה לסיים את ההצבעות. אני מציע, ראשית כל, לדחות את כל ההצבעות עד לאחר הפגרה מכיוון שנשארו רק שבועיים עד הפגרה. מדברי חברי-הכנסת אני מבין שיש עדיין דברים שצריך ללבן אותם, לעמוד על חשיבותם ורצינותם, ולכן בשבועיים שנותרו לנו עד הפגרה נכרך את כל הדברים שיש לכרך ונלבן לעצמנו בעיות.

ה'ר"ח. גרוסמן:

חבר-הכנסת ורדיגר, לא הזדרזנו. דנו בהצעות חמש פעמים ועשר פעמים. אף אחד

מאיתנו לא רוצה לסיים בחפזון.

א. ורדיגר:

אני מבקש להצביע אם צריך לקיים היום הצבעות או לא.

ה'ר"ח. גרוסמן:

לא אצביע. יש לי פרווגטיבה לנהל את הישיבה על סדר היום שנקבע.

בנהג לפי הצעת חבר-הכנסת שינמן ונצביע סעיף סעיף מהטעיפיים הקטנים שבסעיף 3, תוך הנמקה קצרה של מציעי הגירסאות השונות.

סעיף 3:

אני מעמידה להצבעה את סעיף קטן (1).

ה צ ב ע ה

סעיף קטן (1) נתקבל.

ה'ר"ח. גרוסמן:

אני מעמידה את סעיף קטן (2) להצבעה.

פ. שינמן:

סיכמנו בוועדה שהנוסח יהיה: "המשך ההריון עלול לגרום לאשה נזק לבריאותה: הגופנית

או הנפשית."

נכון.

ה'ר"ח. גרוסמן:

ג. כהן:

אם יקבלו את גירסתו לסעיף קטן (7) אני מציעה להוסיף לסעיף קטן (2) את

המלים "או נפשה".

י. בארי:

יש לגסח את סעיף קטן (2) כך: "המשך ההריון עלול לגרום נזק לבריאות גופה או בריאות

נפשה של האשה".

ה'ר"ח. גרוסמן:

מאחר שהנוסח הקודם מתקבל יותר על דעת חבר-הכנסת שינמן, ואינני רואה הכול

מהותי בין הנוסח שהוא רוצה בו לבין הנוסח שלך, כדאי שלא נעמוד על הנוסח ונצביע את העקרון של סעיף קטן (2).

ה צ ב ע ה

סעיף קטן (2) נתקבל.

היו"ר ח. גרוסמן: אני מעמידה להצבעה את סעיף קטן (3).

ה צ ב ע ה

סעיף קטן (3) נתקבל.

היו"ר ח. גרוסמן: בסעיף קטן (4) מציעה חברת-הכנסת גאולה כהן להוסיף לאחר המלים "מיחסי עריות" את המלים "לפי דין תורה". כמו כן היא מציעה למחוק את המלה "מאונס". נשמע קודם כל את ההנמקה למחיקת המלה "מאונס".

ג. כהן: האונס יכול להיות מכוסה על ידי סעיפים אחרים, כמו הסעיפים המדברים על הריון מחוץ לנישואין ועל בעיות חברתיות ומשפחתיות. אם נכתוב "אונס" יכולות להתעורר שאלות אם באמת המקרה היה מקרה אונס או לא - דרך אגב, לפי החוק יכול להיות אונס של בעל את אשתו - ועד שבית-המשפט יקבע אם היה כאן מקרה של אונס או לא היה יכול הילד להגיע כבר לנר-מצוה. מכיוון שדבר זה אינו מוגדר ומכיוון שבחוק שיש עליו דיני עונשין צריכה כל הוראה להיות ברורה, אני מציעה למחוק את המלה "מאונס". סיבה נוספת: כבר נדכחנו כמה תלונות שווא היו על אונס וכמה זה פותח פתח לאשה לומר שהיא נאנסה. מי יוכל להוכיח אם היה זה אונס או לא?

היו"ר ח. גרוסמן: אי אפשר לומר שאין מעשי אונס. במדינת ישראל היינו עדים למשפטים חמורים מאד על מעשי אונס וברוב המקרים פסקו השופטים פסקי דין חמורים עד 7 שנות מאסר. אם בחורה נאנסה על ידי שלושה-ארבעה בחורים, נכנסה להריון ורק אחרי חצי שנה יתקיים המשפט, מה יהיה עליה?

ג. כהן: מקרה כזה יכול להיות מכוסה על ידי הסעיף של הריון מחוץ לנישואין.

היו"ר ח. גרוסמן: אני לא יכולה להשאיר את הדבר הזה בלתי ברור.

ה צ ב ע ה

ההצעה של חברת-הכנסת ג. כהן למחוק בסעיף קטן (4) את המלה "מאונס" לא נתקבלה.

היו"ר ח. גרוסמן: נשמע מה ההנמקה שלך להוספת המלים "לפי דין תורה".

ג. כהן: בשום מקום בחוק הישראלי אין הגדרה לדיני עריות. דיני עריות זה מושג תורתי ולפי דין תורה. אם משתמשים במושג תורתי צריכים להוסיף "לפי דין תורה".

ל. דיציאן: אל נסתבך בהגדרות שאינן הגדרות אלא נכתוב בצורה ברורה. אינני רוצה להיכנס לוויכוח תורתי.

מ. יודי: כדי לא לסתך אולי כדאי להוסיף רק "לפי דין".

י. בארי: איזה דין?

מ. יודי: דין המדינה, לרבות דין רבני.

מ. גבאי: נכון שבחוק אין הגדרה מדוייקת, אם כי בחוק הפלילי יש התייחסות לנושא. אולי אפשר לפתור את הבעיה על ידי זה שתהיה הגדרה ספציפית.

היו"ר ח. גרוסמן: איזו התייחסות יש בחוק הפלילי?

ד. גבאי:
יש התייחסות להורים וילדיהם, לאחים ואחיות.
אולי נשקול הכנסת הגדרה ספציפית שתכלול
יחסים שבין הורים וצאצאיהם ויחסים בין אחים ואחיות.

ג. כהן:
לפי דין תורה חלים דיני עריות גם על ילד
שנולד ממזר.

א. ורדיגר:
אינני חושב שצריך להוסיף "לפי דין תורה",
כי כשכתוב "יחסי עריות" מובן מאליו שהכוונה
לפי דין תורה. אנחנו יודעים שהתורה היא המחוקק הראשון שנתן לעולם את
המושג "יחסי עריות" ואם ניכנס לפרטים אנחנו רק יכולים לסבך את החוק
על ידי כך שנשמיט פרט זה או אחר.

א. גיבלבר:
אני מציע להשאיר את הסעיף ללא תוספת.
לא איכפת לי אם גם לאשה נשואה תינתן האפשרות
לעשות הפלה.

ג. כהן:
אם זה ברור שמתכוונים לדין תורה כאשר
כותבים "יחסי עריות" אני מוכנה לוותר על
התוספת.

היו"ר ח. גרוסמן:
גם אני חושבת שלא צריך להסתבך. אם ניכנס
לפירוט אנחנו יכולים להשמיט איזה פרט או
להוסיף פרט מיותר. אם בחוק הפלילי יש התייחסות למושג זה, אפשר להסתפק
בכך ולוותר על התוספת.

ה צ ב ע ה

סעיף קטן (4) נתקבל.

היו"ר ח. גרוסמן:
אנחנו עוברים לסעיף קטן (5).

ח. שמעוני:
מה במקרה שהאשה מתחת לגיל הנישואין והיא
נשואה?

היו"ר ח. גרוסמן:
יש לה כבר היתר.

ב.צ. קשת:
אפשר להוסיף "ואיננה נשואה".

ג. כהן:
"האשה היא למטה מגיל הנישואין" דבר זה
אינו ברור. מה זו אשה מתחת לגיל הנישואין?
אנחנו יודעים שגיל הנישואין הוא 17 שנה, אבל בית-המשפט יכול להתיר
נישואין בגיל 16 וגם למטה מגיל 16 אם הבחורה נכנסה להריון. מבחינת העניין,
אם היא נכנסה להריון היא כבר בגיל נישואין. צריך להבהיר שאפשר להתיר
הפלה רק במקרה שבית-המשפט לא התיר נישואין.

ח. שמעוני:
בניח שנערה נאנסה, היא פונה לבית-המשפט
ובינתיים מתברר לה שהיא בהריון.

ג. כהן:
מקרה כזה יכול להיות מכוסה על ידי סעיפים
אחרים.

ב.צ. קשת:
סעיף זה מכסה מקרה של ילדה או נערה שפגשה
בחור, קיימה איתו יחסים ונכנסה להריון.

ג. כהן:
בקשר לאשה שמעל גיל 45: אם סעיף זה בא
בגלל סיכון לחיי האשה או לחיי הולד - ובדרך
כלל הסיכון הוא בלידה ראשונה אחרי גיל 45 - הרי ששני הדברים האלה מכוונים
על ידי סעיפים אחרים, ואין שום צורך בסעיף זה. מדוע קבעו את גיל 45?
אם לאשה תשעה ילדים והיא רוצה להביא את העשירי בגיל 45, האם יתירו לה
לעשות הפלה?

היו"ר ח. גרוסמן:
אם היא רוצה, היא לא תפנה בנקשה לעשות לה
הפלה.

ס. פרידמן:

יש סיבות טובות מאד להתיר לנערה בת 14-16 לעשות הפלה, אפילו אם היא נשואה. היא יכולה להיות נשואה, אבל בלתי מסוגלת להיות אם ויש מישהו אחר שהוא מספיק חכם כדי לדעת זאת ולהמליץ על הפלה אפילו אם היא נשואה. לכן הסעיף הזה בחוק.

פ. שינמן:

לגבי אשה שמעל לגיל 45 אין לי מה להוסיף על דברי חברת-הכנסת גאולה כהן.

אשר להריון מתחת לגיל הנישואין: אשה יכולה לקבל היתר לנישואין, גם אם היא מתחת לגיל נישואין, במקרה שנכנסה להריון. האם לאחר שקיבלה היתר להינשא בגלל סיבת ההריון היא תוכל לבטל את ההריון?

י. גברי:

אני רוצה להפנות את שימת לב חברי הוועדה למספר הוראות חוק: הנועל שלא כחוק ילדה למטה מגיל 16 צפוי למאסר 14 שנים; הנועל נערה למטה מגיל 17 צפוי למאסר 5 שנים; הנשוי לילדה שלא מלאו לה 15 והוא בועל אותה גם כן עובר עבירה אלא אם לפני כן יש לו הגנות מסויימות: יש לו בגרות מינית או קיבל רשיון מאת רופא לפי פקודת המתעסקים ברפואה. כשאומרים "אונס" אין הכוונה רק למה שאנחנו מתכוונים. לפי החוק גם בעילת קטינה היא בגדר אונס.

ג. צ. קשת:

האם המקרה של אשה מתחת לגיל הנישואין מכוסה על ידי סעיף האונס שכבר אישרנו או לא?

ס. גבאי:

(א) מקרה זה אינו מכוסה על ידי סעיף האונס, כי אלה הוראות ספציפיות שמתייחסות לאותם מקרים. מסיבה זו לא חל הסעיף לגבי אונס ואין שום בטחון שיחול.

(ב) בסעיף קטן (2) נאמר "המשך ההריון עלול לגרום לאשה נזק לבריאות גופה או נפשה". אפשר היה לומר שלאור סעיף זה אין כבר צורך בסעיף קטן (1) האומר "יש בהמשך ההריון סכנה לחיי האשה", כי אם מדברים על נזק לבריאות גופה לא כל שכן שזה כולל סכנה לחיי האשה. מדוע בכל זאת מזכירים? - השיטה המשפטית היא שיש דרגות מסויימות של חלות החוק על מצבים מסויימים: קיימת הוראה כללית, אבל כדי למנוע ספק מכניסים גם הוראה ספציפית. ויש תילי תילים של פרשנות מתי מעדיפים את ההוראה הספציפית, ומתי - את ההוראה הכללית. אם חברי הוועדה סבורים שהסעיף לגבי אשה שלמטה מגיל הנישואין ולגבי אשה שמעל גיל 45 בא כדי למנוע כל ספק, אף על פי שעניינים אלה מכוסים על ידי סעיפים אחרים, אין כל מניעה מבחינה משפטית לציין זאת.

ל. דיציאן:

לאור ההסברים שקיבלנו אני מבקש לחזור לסעיף קטן (4) המדבר על אונס ולנסח את ההריון נובע מאונס או טיחסים אסורים לפי החוק הפלילי.

פ. שינמן:

את העניין של אשה מעל לגיל 45 צריך למחוק, כי אם נשאיר אותו תרצה כל אשה שתיכנס להריון מעל גיל 45 לעשות הפלה. לעומת זאת, אם נמחק את הפירוט של אשה מעל לגיל 45 והעניין יהיה מכוסה על ידי סעיפים אחרים, יבדק כל מקרה לאור הסעיפים האחרים.

ס. גבאי:

נראה לי שההצעה של חבר-הכנסת דיציאן לא תספק מבחינה זו שעל בעילת קטינה שגילה בין 15 ל-17 יש הגנות מסויימות. בסעיף 156 לפקודת החוק הפלילי יש מקרים שהבעילה מותרת, אף על פי שבדרך כלל זו עבירה. אם הוכח שהאשה הגיעה לבגרות מינית או התקבל אישור מדופא שלא היו לבעילה תוצאות גופניות הבעילה אינה אסורה. יש לזכור תמיד שהחוק הפלילי מחמיר יותר מבחינה זו שמצד אחד הוא קובע הגנות מסויימות לטובת הנאשם, ומצד שני הוא מחמיר יותר לגבי נטל ההוכחה. אם רוצים שהדבר יהיה ברור בחוק הזה, הרי זה יהיה קשה אם יתייחסו לסעיפים כלליים של החוק הכללי מבחינה זו.

היר"ח. גרוסמן:

נחזור לסעיף קטן (4) אחר כך.

היו"ר ח. גרוסמן:

קודם כל נצביע את הצעת חברת-הכנסת גאולה כהן למחוק את הפיסקה בסעיף קטן (5) "האשה היא למטה מגיל הנישואין".

ה צ ב ע ה

ההצעה לא נתקבלה

היו"ר ח. גרוסמן:

חבר-הכנסת שמעוני הציע להוסיף לחלק הראשון של סעיף קטן (5) את המלים "ואיננה נשואה". אני מעמידה להצבעה זו מול זו את הפיסקה בנוסח המוצע ואת הפיסקה בנוסח שמציע חבר-הכנסת שמעוני.

ה צ ב ע ה

בעד הנוסח המוצע - 7

בעד הנוסח של חבר-הכנסת שמעוני - 8

ההצעה של חבר-הכנסת שמעוני להוסיף את המלים "ואיננה נשואה" לחלק הראשון של הסעיף נתקבלה.

היו"ר ח. גרוסמן:

אנחנו חוזרים להצעת חבר-הכנסת דיציאן להוסיף בסעיף קטן (4) את המלים "או מיחסים אסורים לפי החוק הפלילי".

ה צ ב ע ה

הצעת חבר-הכנסת דיציאן להוסיף בסעיף קטן (4) את המלים "או מיחסים אסורים לפי החוק הפלילי" נתקבלה.

היו"ר ח. גרוסמן:

נחזור שוב לסעיף קטן (5), לחלק השני המדובר על אשה מעל לגיל 45.

ל. דיציאן:

אני מבקש למחוק את החלק הזה.

למה נקבע גיל 45?

ת. זיאד:

היו"ר ח. גרוסמן:

בכל המקרים הרפואיים התברר שאחוז הילדים הפגועים הנולדים לאשה מעל לגיל 45 הוא גבוה הרבה יותר מאשר בקרב ילדים שנולדים לאשה שהיא מתחת לגיל 45. אלה שהציעו הצעה זו יצאו מאותה בקורת הנחה וזו גם היתה הצעה של הוועדה הציבורית.

ס. גז:

את השיקול הזה אפשר להשאיר לוועדה שתקום.

ג. כהן:

יש סעיף המדובר על סכנה שהולד יהיה בעל מום גופני או שכלי. לשם מה נחוץ החלק הזה?

ל. דיציאן:

אני מתנגד לאיזכור מפורש של גיל 45. הנתונים שנאמרו על ידי היושבת-ראש מכוסיים על ידי סעיף קטן (3). אם האשה עברה את גיל 45 תגיע הוועדה הרפואית בעצמה לידי מסקנה שבמקרה זה הסכנה הרבה יותר גדולה שהילד יהיה בעל מום שכלי או גופני. איננו צריכים להרחיב ולקבוע גיל מסויים.

ג. כהן:

אין צורך לדבר במיוחד על אשה מעל גיל 45, כי כבר נאמר שמקרה של חשש לילד בעל מום גופני או שכלי מכוסה על ידי סעיף קטן (3). אם נשאיר זאת נצטרך להוסיף שהכוונה ללידה ראשונה, שבה יש כל הסיכונים, כדי לא לפתוח פתחים חדשים.

ד"ר פרייס:

המקרה של לידה מעל גיל 45 אינו מכוסה על ידי סעיף קטן (3). כאשר מדובר על חשש שהילד יהיה בעל מום גופני או שכלי הכוונה הראשונה היא שאם האשה באה במגע עם גורם ויראלי מסויים באחד משלושת חודשי הריונה הראשונים - למשל, מחלת האדמת-עשוי הדבר לגרום פגם לילוד. זו הוראה שלפי החוק היא צריכה להיקבע כהוראה קבועה. אם תוסיפו לסעיף זה שגם בעקבות גיל גבוה של האשה

ד"ר פרייס:

קיים חשש כזה, יכסה הסעיף מקרה של אשה מעל גיל 45. אם לא תוסיפו, לא יכסה סעיף קטן (3) את המקרה הזה. לדוגמה: אם אשה נכנסה להריון שלא בדצון לאחר גיל 45, יש לה כבר חמישה ילדים והיא תבוא לרופא ותבקש הפלה, יכול הרופא להגיד לה: הסבירות שתלדי באופן חיובי היא של 90%, הסבירות שתלדי באופן שלילי היא של 10%, תקחי את השאנס של 10%. אם האשה לא תסכים לכך ותרצה בכל אופן לעשות הפלה, יוכל הרופא לסרב להתיר הפלה בהסתמכות על סבירות של 10% בלבד שההריון יהיה שלילי. צריך אם כן לציין במפורש גיל מעל 45.

פ. שינסון: גם בגיל 40 יכולה האשה לפנות.

ד"ר פרייס: אבל בגיל 40 הסבירות היא של 5%.

ג. כהן: גם כשהאשה ההרה חלתה באדמת אין סבירות של 100%.

היו"ר ח. גרוסמן: ובכל זאת עושים הפלה.

ד"ר פרייס: את נושא הגיל אפשר לצרף לסעיף קטן (3). אם אשה תפנה אלי כרופא בוועדה ולא יצויין שהגיל הוא פקטור מחייב, לא אמליץ על הפלה, כי אגיד שיש להביא בחשבון סבירות של 90% שהיא תלד באופן חיובי. מכיוון שרוצים בנושא זה לבוא לקראת האשה, צריך לציין את הגיל.

ג. כהן: מה פתאום רוצים לבוא לקראת האשה?

ד"ר פרייס: כאשר מדברים על 10% ובודקים כמה נכנסות להריון בגיל זה, הרי ש-10% זה הרבה מאד ולכן חשוב שנושא הגיל יקבל ביטוי באיזה שהוא מקום.

ס. גבאי: בוועדה הציבורית היתה התייחסות למספר מדינות בהן קיים דבר זה.

באחד השלבים התפצלה הוועדה הציבורית לשלוש ועדות משנה, ביניהן ועדת רופאים, והיתה זו המלצה כללית למעט של כל הרופאים. גם שם הועלתה השאלה אם צריך להזכיר את גיל 40 או גיל 45 וכפשרה הוצע גיל 45. עקרון הגיל האופטימלי כעילה היה אחד הנושאים שלגביהם היה ויכוח גם טבחינה רפואית ודווקא הרופאים שהיו סקפטיים לגבי הנושא כולו אמרו שיש מקום לקבוע גיל אופטימלי לנושא זה.

היו"ר ח. גרוסמן: אני מעמידה, זו מול זו, את ההצעה להשאיר בסעיף קטן (5) את הנלוסח "או מעל לגיל 45" ואת ההצעה למחוק קטע זה.

ה צ ב ע ה

בעד השארת המלים "או מעל לגיל 45" - 9
בעד מחיקת המלים "או מעל לגיל 45" - 6

ההצעה להשאיר בסעיף קטן (5) את המלים "או מעל לגיל 45" נתקבלה.

הישיבה ננעלה בשעה 12.40